

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/115/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217208883
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217208883.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členiek senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti povinnej: J. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., Y. ulica XXXX/XX, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 395,68 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 10. augusta 2018, č. k. 16Er/1802/2017-19, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Povinnej voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. (EX 8862/17) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 243h ods. 1 prvá veta, § 44 ods. 2 prvá a druhá veta, § 44 ods. 3, § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 2 ods. 1, § 3 ods. 3 písm. b), ods. 7 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZSRK“), § 39, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom k 01. 10. 2012 (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“). Uviedol, že oprávnený sa zápisnicou spísanou u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. dňa 01. 03. 2017 domáhal vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky voči povinnej vo výške 395,68 eura s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, sp. zn. SRSAspA 13729/16 zo dňa 29. 09. 2016. Následne súdny exekútor dňa 12. 04. 2017 doručil na Okresný súd Komárno žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Oprávnený predložil zmluvu o poskytnutí verejných služieb č. 5967596 zo dňa 01. 10. 2012 uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného (t.j. Slovak Telekom, a.s.) a povinnou, príslušné faktúry, dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351 zo dňa 03. 10. 2015 uzavretú medzi oprávneným a povinnou, ako aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu zo dňa 03. 10. 2015 uzavretú medzi oprávneným a povinnou. Dňa 01. 10. 2012 uzavreli právny predchodca oprávneného (spoločnosť Slovak Telekom, a.s.) a povinná zmluvu o poskytnutí verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca oprávneného poskytol povinnej telekomunikačné služby, pričom povinná sa zaviazala zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v príslušnej Tarife ST. Zo znenia zmluvy je zrejmé, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinná pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Právny predchodca oprávneného teda pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho

zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potom nesporné, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou je spotrebiteľskou zmluvou. Oprávnený ako právny nástupca pôvodného veriteľa (spoločnosti Slovak Telekom, a.s.) odvodzuje svoj nárok voči povinnej z Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorú dňa 03. 10. 2015 uzavrel s povinnou. Táto dohoda má tiež vzhľadom na povahu jej strán spotrebiteľský charakter. Poukazujúc na uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, Bratislava, sp. zn. SRSApA 13729/16 zo dňa 29. 09.2016 bol vydaný v spotrebiteľskom spore a preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že pred vydaním poverenia je potrebné skúmať, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky uvedené v § 44 ods. 3 Exekučného poriadku. V článku II spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 03. 10. 2015 je uvedená rozhodcovská doložka. Z ustanovenia § 3 ods. 3 písm. b) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vyplýva, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať označenie spotrebiteľskej zmluvy, na spor z ktorej sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva. Zo znenia spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy jednoznačne vyplýva, že touto spotrebiteľskou zmluvou má byť dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 03. 10. 2015. Súd prvej inštancie teda prioritne zameral svoj prieskum na túto dohodu. Z obsahu pripojených listinných dôkazov mal preukázať, že záväzkovo-právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou, ktorého obsahom bol záväzok právneho predchodcu oprávneného poskytnúť povinnej finančné prostriedky a záväzok povinnej tieto finančné prostriedky v stanovenej lehote vrátiť, vznikol na základe zmluvy č. 5967596 zo dňa 01. 10. 2012. Oprávnený ako právny nástupca pôvodného veriteľa vstúpil po postúpení pohľadávky vyplývajúcej z tejto zmluvy do všetkých práv pôvodného veriteľa, stal sa teda veriteľom pohľadávky vyplývajúcej z tejto zmluvy. Ako veriteľ pohľadávky následne dňa 03. 10. 2015 uzavrel s povinnou dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351. Touto dohodou však pôvodný záväzok nezanikol, nevznikol ani nový záväzok, vo vzťahu k pôvodnému záväzku došlo dohodou len k zmene splatnosti pôvodného záväzku. Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že oprávnený sa v konaní pred rozhodcovským súdom domáhal voči povinnej zaplata finančných prostriedkov, ktoré povinná v rozpore s ustanoveniami zmluvy o poskytnutí verejných služieb č. 5967596 zo dňa 01. 10. 2012 nezaplatila v lehote splatnosti určenej vo faktúrach, ani v lehote splatnosti, ktorá bola dojednaná v dohode o úhrade pohľadávky v splátkach. Ide teda o nárok oprávneného vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí verejných služieb č. 5967596 zo dňa 01. 10. 2012, a nie z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 03. 10. 2015, ktorou bola modifikovaná len lehota splatnosti. Preto akékoľvek spory, ktoré v súvislosti s týmto nárokom oprávneného vzniknú, sú spory z tejto zmluvy a nie spory z dohody o úhrade pohľadávky v splátkach. Keďže zo spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 03. 10. 2015 jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na spory vyplývajúce výlučne z tejto dohody a iné označenie spotrebiteľskej zmluvy v spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve nie je uvedené, súd prvej inštancie bol toho názoru, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosť upravenú v § 3 ods. 3 písm. b) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, nespĺňa podmienky stanovené v § 3 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (absencia náležitosti uvedenej v § 3 ods. 3 písm. b) cit. zákona), čo bolo v zmysle § 44 ods. 3 Exekučného poriadku dôvodom, pre ktorý súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

1.2. Vzhľadom na skutočnosť, že oprávnený svoj nárok voči povinnej vyvodzuje priamo z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351 a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu viaže na spory vyplývajúce výlučne z tejto dohody (teda nie priamo zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere), súd prvej inštancie nad rámec už uvedeného preskúmal aj platnosť samotnej dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351. Súd prvej inštancie zistil, že v danom prípade oprávnený s povinnou uzatvoril dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach ten istý deň, keď uzatvoril aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. Obidve zmluvy boli oprávneným vopred pripravené. Súd prvej inštancie má za to, že uzatvorenie dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach inicioval oprávnený (t.j. veriteľ), a nie povinná (t.j. dlžník). Z úradnej činnosti je mu známe, že oprávnený pri uzatváraní dohody nepoučuje dlžníkov o následkoch uznania dlhu, ani o význame premlčania. Z textu dohody o uznaní dlhu taktiež nevyplýva takéto poučenie. Podľa jeho názoru dohoda nebola uzavretá s povinnou s cieľom poskytnutia výhody splátok, teda v prospech spotrebiteľa, ale práve naopak za účelom predĺženia premlčacej doby na 10 rokov v prospech veriteľa. Preto je toho názoru, že dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach nepožíva právnu ochranu

v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Konanie oprávneného, ktorý dal podpísať dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach povinnej, ktorá obsahu predmetnej dohody s najväčšou pravdepodobnosťou nerozumela, nevykazuje znaky čestnosti. Súd prvej inštancie má za to, že oprávnený využil najmä omyl a nevedomosť povinnej ako spotrebiteľa, čím došlo k výraznej nerovnosti zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Taktiež mu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený rovnakým spôsobom uzatvoril dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach s veľkým počtom spotrebiteľov. Preto konanie oprávneného pri uzavretí dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže spôsob, akým došlo k uzavretiu vyššie uvedenej dohody je v rozpore s dobrými mravmi, považoval dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 3 ods. 7 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní platnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podmieňuje platnosťou spotrebiteľskej zmluvy. Pokiaľ oprávnený za spotrebiteľskú zmluvu považuje dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 03. 10. 2015, ktorú vyhodnotil ako absolútne neplatnú, je na jej základe neplatná aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, pretože sa na ňu vzťahujú dôvody neplatnosti dohody. Oprávnený uzatvoril s povinnou dohodu u uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ako aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu ten istý deň (03. 10. 2015), pričom obidve zmluvy boli vopred pripravené a povinná ako spotrebiteľ nemohla meniť ich obsah a zmluvné dojednania. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že oprávnený bol ten, kto využil nevedomosť spotrebiteľa a inicioval uzatvorenie vyššie označených zmlúv, a to s cieľom zabezpečiť pre seba právne isté postavenie (predĺženie premičacej doby a možnosť prejednať spor namiesto všeobecného súdu pred rozhodcovským súdom) na úkor povinnej. Preto aj za predpokladu, že by súd považoval dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach za spotrebiteľskú zmluvu, nespĺňala by spotrebiteľská rozhodcovská zmluva pre jej neplatnosť podmienky ustanovené v § 3 ods. 7 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov a poukazujúc na vyššie citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti napadnutého uznesenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Uviedol, že sa podrobil všetkým legislatívnym zmenám a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinnou postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Oprávnený v prvom rade poukazuje na to, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 25. 05. 2015 postúpil postupca na oprávneného pohľadávku voči povinnej, ktorá jej vznikla zo spotrebiteľskej zmluvy. Oprávnený ako postupník v rámci mimosúdneho vymáhania pohľadávky uzatvoril s povinnou Dohodu, ktorej obsahom je jednak uznanie záväzku zo strany povinnej a jednak zmena v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že povinnej je umožnené splácať záväzok v splátkach. Oprávnený má za to, že súd v uvedenom prípade použil prísne formalistický výklad ust. § 3 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, nakoľko zákonodarca nepočítal s možnosťou postúpenia pohľadávky na nového veriteľa a následného uznania záväzku dlžníkom. Uviedol, že povinná rozhodcovskú zmluvu podpísala sama a dobrovoľne, pričom jej podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Oprávnený považuje vyhodnotenie technického vyhotovenia rozhodcovskej zmluvy v podobe predpripraveného tlačiva, ako neprijateľný spôsob uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, za absurdné. To znamená, že spotrebiteľ ju mohol odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Oprávnený dáva súdu do pozornosti, že rozhodcovská zmluva a dohoda o uznaní záväzku boli povinnej doručované na adresu jeho bydliska. To znamená, že povinná mala nielen dostatok času na preštudovanie dokumentov, ale aj na prípadné predloženie týchto dokumentov na posúdenie či už právnikovi alebo Centru právnej pomoci, alebo niektorému zo spotrebiteľských združení na ochranu spotrebiteľa, ktoré sa v posledných rokoch tak nezištne snažia spotrebiteľom bezplatne pomôcť. Ďalej citoval rozhodnutia Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. 01. 2016, sp. zn.: 9CoE/265/2015, Krajského súdu v Nitre zo dňa 13. 06. 2017, sp. zn. č. k. 6CoE/17/2017-41. Oprávnený zastáva názor, že ak by bolo v úmysle zákonodarcu zakázať v spotrebiteľských sporoch rozhodcovské konanie, neprijímal by samostatný zákon na jeho úpravu. Vzhľadom na to, že ZSRK umožňuje, aby boli spotrebiteľské spory za určitých podmienok prejednané na rozhodcovskom súde zriadenom podľa tohto zákona, nie je potom možné pripustiť, aby rozhodcovský rozsudok vydaný

podľa ZSRK nebol považovaný za exekučný titul, na podklade ktorého je možné vykonať exekúciu. V súvislosti s úvahami súdu o tom, že rozhodcovská zmluva núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, oprávnený poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 6 ZSRK, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Uvedené len potvrdzuje, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. 07. 2018, č. k. 41CoSr/6/2018 - 188. Oprávnený zastáva názor, že rozhodnutie exekučného súdu je arbitrárne bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia, nakoľko v predmetnom prípade bola rozhodcovská zmluva uzatvorená na samostatnom dokumente, vo veci rozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý splnil podmienky na udelenie licencie podľa ustanovení ZSRK. V predmetnom konaní oprávnený splnil všetky zákonné náležitosti a napriek tomu exekučný súd hľadá dôvody na neudelenie poverenia na výkon exekúcie. Tieto dôvody však nedáva súdu možnosť nájsť ani Smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, po implementácii ktorej právny poriadok reflektoval všetky zmeny, ktoré priniesla predmetná Smernica, a nie je dôvod sa pri splnení podmienok ustanovených slovenským právnym poriadkom neustále odvolávať na znenie Smernice, ktorej interpretácia zo strany súdu je navyše nesprávna. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. 08. 2017, sp. zn. 8CoE/39/2017. Oprávnený si tiež dovoľuje poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011, z ktorého vyplýva právny názor, že pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy treba uviesť, že preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. (rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom). Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku; nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúcim bude len, či plnenie, ktoré má byť vykonané, odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie. Oprávnený má v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo, aby vecne príslušný (exekučný) súd priznal jeho nároku ochranu spôsobom a v rozsahu, aký ustanovuje zákon. Zastávam názor, že namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu, a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. Oprávnený si záverom dovoľuje poukázať na to, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je síce rozsiahle, ale absentujú v ňom logické súvislosti, nakoľko súd viackrát poukazuje na rozhodcovskú doložku napriek tomu, že ide o rozhodcovskú zmluvu. Uvedené spolu s argumentmi o tom, že doložka splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve, ako aj s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení, ktoré v čase podpisu rozhodcovskej zmluvy už nebolo účinné, je nepresvedčivé, bez jasnej a zrozumiteľnej úvahy súdu pri aplikácii relevantných ustanovení právnych predpisov na konkrétny právny vzťah, ktorý by mal oporu v skutkovom stave vyplývajúcom zo súdneho spisu. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva len to, že jediným porušením povinnosti na strane oprávneného malo byť už len uzatvorenie samotnej rozhodcovskej zmluvy, ku ktorému došlo v súlade so zákonmi Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Oprávnený na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Sudkyňa súdu prvej inštancie predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 01. 03. 2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri

Asociácii pre arbitráž, sp. zn. SRSAspA 13729/16 zo dňa 29. 09. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 01. 2017 a vykonateľnosť dňa 26. 01. 2017. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 12. 04. 2017 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, exekučným titulom, zmluvu o poskytnutí verejných služieb zo dňa 01. 10. 2012 uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného (t.j. Slovak Telekom, a.s.) a povinnou, príslušné faktúry, dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351 zo dňa 03. 10. 2015, ako aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu zo dňa 03. 10. 2015.

7. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

8. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

12. Podľa § 243h ods. 1 prvá veta Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

13. Podľa § 3 ods. 3 písm. b) ZSRK v znení účinnom v čase podpísania spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva,...

14. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 03. 2017, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

15. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore (ďalej len „spore“) preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý

bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu⁴ a) či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

16. Súd prvej inštancie prioritne preskúmal Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach č. 3492351 (ďalej len „Dohoda“). Bol toho názoru, že pôvodný záväzok veriteľa nezanikol, nevznikol ani nový záväzok, vo vzťahu k pôvodnému záväzku došlo len k zmene splatnosti pôvodného záväzku. Keďže zo spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 03. 10. 2015 vyplýva, že sa vzťahuje výlučne z tejto Dohody a iné označenie spotrebiteľskej zmluvy nie je uvedené, súd prvej inštancie bol toho názoru, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosť upravenú v § 3 ods. 3 písm. b) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, čo bolo dôvodom podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku pre ktorý žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

17. Hmotnoprávnym jadrom ZSRK je ustanovenie § 3, predmetom úpravy ktorého je vymedzenie definície spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy - jej obsahových, ako aj formálnych náležitostí. Tieto sú vymedzené tak pozitívne, teda tie, ktoré musí zmluva pre svoju platnosť obsahovať, ako aj negatívne, teda tie, nezakomponovanie ktorých robí zmluvu vzhľadom na jej obsahové znenie neplatnú celú alebo len sčasti. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bude z hmotnoprávneho hľadiska dohodou medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spotrebiteľské spory bude medzi nimi rozhodovať SRS zapísaný v zozname SRS vedenom ministerstvom, ktorý je súčasne určený v spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve.

18. Esenciálnymi podmienkami, pri absencii ktorých zákon postihuje rozhodcovskú doložku absolútnou neplatnosťou, sú identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dodávateľa a meno, priezvisko, bydlisko spotrebiteľa, označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory, z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, označenie stáleho rozhodcovského súdu s uvedením názvu a sídla, ako aj uvedenie webového sídla stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu (ďalej len „rokovací poriadok“), ako aj aktuálne údaje podľa § 18 ods. 3 ZSRK a adresu pre elektronickú komunikáciu a poučenie, vzor ktorého tvorí prílohu č. 1 ZSRK.

19. Preskúmajúc obsah spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy odvolací súd zistil, že predmetom tejto zmluvy je dojednanie, že všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom pod číslom 3492351, podpísanej veriteľom dňa 09. 09. 2015 (ďalej len „Dohoda“), vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie alebo spory, ktoré vzniknú na základe tejto Dohody, alebo spory, ktoré vzniknú z právnych vzťahov, ktoré zabezpečujú záväzky z tejto Dohody (ďalej len „Spor“), budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom podľa jeho vnútorných predpisov (najmä štatút a rokovací poriadok) a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu. Z obsahu predmetného dojednania je zrejmé, že veriteľ odvodzuje svoj nárok voči povinnej z Dohody. Text dohody oprávnený ako veriteľ vopred pripravil pre povinnú ako dlžníka a povinná nemala žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah.

20. Podľa § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 03. 10. 2015, účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.

21. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak z dohody nevyplýva nepochybné, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

22. S poukazom na ustanovenie § 516 ods. 2 Občianskeho zákonníka má odvolací súd za to, že v danom prípade došlo k tzv. kumulatívnej novácii, teda k zmene obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorú je treba odlišovať od privátnej novácie § 570 Občianskeho zákonníka, ale aj od urovnania § 585 Občianskeho zákonníka. Preskúmaná Dohoda neobsahuje dojednanie o zániku doterajšieho záväzku, preto uzavretím Dohody medzi oprávneným a povinnou pôvodný záväzok nezanikol, len došlo k zmene splatnosti záväzku. V danom prípade zmluvné strany uzavretím Dohody nanovo upravili termín splatnosti dlžnej sumy, čo má za následok, že povinnej zaniká povinnosť splniť dlh tak, ako bolo pôvodne

dohodnuté a vzniká jej povinnosť plniť v zmysle novej Dohody, ktorou došlo k zmene jednotlivých práv a povinností v existujúcom právnom vzťahu (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. 12. 2006, sp. zn. 33 Odo/399/2005, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 06. 09. 2012, sp. zn. 4Co/263/2011). Z uvedeného je potom zrejmé, že záväzok medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí verejných služieb zo dňa 01. 10. 2012 aj naďalej trvá, avšak so zmenenou lehotou splatnosti dlhu. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva mala obsahovať označenie zmluvy o poskytnutí verejných služieb zo dňa 01. 10. 2012 (keďže tento právny vzťah nezanikol).

23. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že záväzkovo-právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou, vznikol na základe zmluvy o poskytnutí verejných služieb zo dňa 01. 10. 2012, pretože Dohodou pôvodný záväzok nezanikol, nevznikol ani nový záväzok, vo vzťahu k pôvodnému záväzku došlo dohodou len k zmene splatnosti pôvodného záväzku.

24. Keďže zo spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 03. 10. 2015 jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na spory vyplývajúce výlučne z tejto Dohody a iné označenie spotrebiteľskej zmluvy v spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve nie je uvedené, súd prvej inštancie dospel správne k záveru, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosť upravenú v § 3 ods. 3 písm. b) ZSRK, absencia ktorej robí rozhodcovskú zmluvu absolútne neplatnou.

25. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určiti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

26. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

27. Z vyššie uvedeného možno vyvodit' záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex off) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný

súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodíť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

28. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

29. V súvislosti s preskúmaním platnosti Dohody je odvolací súd toho názoru, že ak oprávnený ako dodávateľ uzavrel dohodu o uznaní záväzku, je možné dôjsť k záveru, že takáto zmluvná podmienka (dohoda) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (začala plynúť nová 10 ročná premičacia lehota) a preto je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ nemá záujem na predĺžovaní premičacej lehoty, čím sa vystavuje dlhému obdobiu právnej neistoty a táto zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou uzavretou medzi účastníkmi sa odchyľila od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pretože ustanovenia Občianskeho zákonníka vo všeobecnosti upravujú 3-ročnú premičaciu lehodu. Keďže zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku, je v tejto časti neplatná.

30. Je nepochybné, že uznanie záväzku je jednostranný právny úkon, v ktorom dlžník uznáva záväzok čo do dôvodu a výšky. Pre posúdenie platnosti takéhoto právneho úkonu je potrebné aplikovať ust. § 34 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Posudzujúc platnosť tohto právneho úkonu odvolací súd dospel k záveru, že ide o absolútne neplatný právny úkon, pretože nespĺňa predpoklady riadneho právneho úkonu v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi). Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem. Ako súd vyššie dôvodil, k podpisu dohody o uznaní záväzku došlo za použitia nekalej obchodnej praxe, t.j. konania v rozpore s dobrými mravmi. Takýto jednostranný právny úkon je potom potrebné vyhodnotiť ako absolútne neplatný, od počiatku neexistujúci a samozrejme nespôsobujúci následky, t.j. v konkrétnom prípade nedošlo platne k uznaniu záväzku.

31. Na dôvažok odvolací súd dodáva, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola podpísaná v rovnaký deň, ako dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, t. j. dňa 02. 09. 2015, od ktorej ďalej oprávnený odvodzuje svoj nárok voči povinnej. Uvedená dohoda je tlačivo, ktoré obsahuje uznanie záväzku a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršil spotrebiteľ svoje postavenie, nakoľko uzatvorenie takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Text uznania záväzku a údaje, ktoré sú uvádzané v dohode už boli vopred pripravené, napísané a oprávnenému išlo predovšetkým o to, aby povinná podpísala uznanie záväzku. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo zo strany oprávneného k nekalej obchodnej praxe.

32. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

33. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že inak úspešnej povinnej nepriznáva voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože jej žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnila.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).